

Datum
2019-10-02
Vår referens
Karin Göranson
Controller
karin.goranson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Delårsrapport 2019 Malmö stad STK-2019-113

Sammanfattning

Delårsrapporten är årets andra uppföljningsrapport i den nya uppföljningsprocessen. Delårsrapporten innehåller en bedömning av den förväntade ekonomiska utvecklingen och prognostiserat ekonomiskt utfall för året i förhållande till beslutade ekonomiska ramar (kommunbidrag och investeringsramar). Den omfattar också viktiga förändringar under året, en bedömning av förväntad uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål samt ett delårsbokslut per utgången av augusti månad.

Det prognostiserade resultatet för kommunen 2019 uppgår till totalt +788 mnkr. Då det budgeterade resultatet uppgår till +197 mnkr innebär prognosen en budgetavvikelse om +591 mnkr. För helåret förklaras den prognostiserade avvikelsen främst av högre intäkter än budgeterat från fastighetsförsäljningar och realisationsvinster samt högre skatteintäkter.

För helåret prognostiserar nämnderna en sammantagen investeringsvolym om cirka 2 700 Mkr, vilket är 1 000 Mkr lägre än budgeterat. I förhållande till 2018 innebär dock årets prognos en ökad investeringsvolym.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner Delårsrapport 2019 för Malmö stad.
2. Kommunfullmäktige fördelar 1 852 tkr till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt 3 223 tkr till arbetsmarknads- och socialnämnden i utökat kommunbidrag för 2019 med finansiering genom det tillfälliga statsbidraget till kommuner för ensamkommande unga asylsökande.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 191007 Delårsrapport 2019 Malmö stad
- Bilaga till Delårsrapport 2019 - Träffbildsanalys kommunfullmäktigemålen
- Delårsrapport 2019 Malmö stad

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-10-07
Kommunstyrelsen 2019-10-09

Kommunfullmäktige 2019-10-31

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och bolag i Malmö stad

Ärendet

I mars 2018 beslutade kommunfullmäktige om inriktning för ny budget- och uppföljningsprocess. Från och med 2019 har uppföljningen anpassats till denna inriktning, som bland annat innebär förändrade uppföljningsrapporter under året. Uppföljningen sker vid två rapporteringstillfällen från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige: en ekonomisk prognos som behandlas i juni och en delårsrapport som behandlas i oktober. Ekonomisk prognos fokuserar på den förväntade ekonomiska utvecklingen och prognostiserat ekonomiskt utfall för året i förhållande till tilldelade ekonomiska ramar (kommunbidrag och investeringsramar). Delårsrapporten är lagstadgad och ska omfatta en uppföljning av den ekonomiska förvaltningen. Delårsrapporten skiljer sig från ekonomisk prognos genom att den utöver en bedömning av ekonomisk utveckling också omfattar viktiga förändringar under året, en bedömning av förväntad uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål samt ett delårsbokslut per utgången av augusti månad. Rapportering från nämnder och bolag ligger till grund för den kommunövergripande rapporten.

Prognostiserat resultat och budgetavvikelse

Det prognostiserade resultatet för kommunen 2019 uppgår till totalt +788 mnkr. Då det budgeterade resultatet uppgår till +197 mnkr innebär prognosen en budgetavvikelse om +591 mnkr. För helåret förklaras den prognostiserade avvikelsen främst av högre intäkter än budgeterat från fastighetsförsäljningar och realisationsvinster samt högre skatteintäkter.

Nämnderna prognostiserar sammantaget ett underskott om 168 mnkr exklusive vinster från fastighetsförsäljningar, kostnader för marksanering och realisationsvinster vars budgetavvikelse totalt uppgår till +370 mnkr.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, grundskolenämnden, arbetsmarknads- och socialnämnd samt kommunfullmäktige prognostiserar underskott om totalt 135 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i juni månad, i ärende om ekonomisk prognos 2019, att tillfälligt under 2019 befria hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, grundskolenämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden för del av resultatet. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden befrias från ansvar för ekonomiskt resultat för den del av resultatet som uppkommit till följd av att det riktade statsbidraget för ökad bemanning i äldreomsorgen om 53 mnkr, som ingick i antagandena för Malmö stads budget 2019, inte kommer att utbetalas under 2019. Grundskolenämnden befrias från ansvar för ekonomiskt resultat för den del av resultatet som uppkommit till följd av att riktade statsbidrag för utökad fritidshemssatsning samt för utökad lågstadiesatsning om totalt 36 mnkr, som ingick i antagandena för Malmö stads budget 2019, inte kommer att utbetalas under 2019. Arbetsmarknads- och socialnämnden befrias från ansvar för det underskott om 40 mnkr som nämnden rapporterar i ekonomisk prognos avseende nämndens ram och som delvis beror på ökade kostnader för barn- och ungdomsvård samt reducerade statliga ersättningar för mottagande av ensamkommande barn.

Kommunfullmäktige prognostiserar ett underskott om knappt 1 mnkr till följd av höjda sammanträdesarvodena. Servicenämnden, tekniska nämnden, överförmyndarnämnden samt

fritidsnämnden prognostiserar ett överskott om totalt 86 mnkr medan övriga nämnden lämnar en prognos i nivå med budget eller med mindre överskott.

Kostnader för boende för hemlösa beräknas ge ett underskott för helåret på 40 mnkr och för ekonomiskt bistånd prognostiseras ett underskott om 140 mnkr. Statsbidrag flyktingar beräknas ge ett överskott för helåret om 55 mnkr.

För helåret prognostiserar nämnderna en sammantagen investeringsvolym om cirka 2 700 Mkr, vilket är 1 000 Mkr lägre än budgeterat. I förhållande till 2018 innebär dock årets prognos en ökad investeringsvolym.

Träffbild och sammanfattad förväntad måluppfyllelse

I *Delårsrapport 2019* görs en bedömning av måluppfyllelse vid årets slut för samtliga kommunfullmäktigemål. Det är dock viktigt att poängtera att kommunfullmäktigemålen är långsiktiga i sin karaktär och uppföljningen består därför av en bedömning av huruvida utvecklingen går i riktning mot måluppfyllelse (vid årets slut).

Bedömningen av måluppfyllelse görs mot bakgrund av en analys av nämndernas och bolagens mål i syfte att beskriva den samlade träffbilden i förhållande tillkommunfullmäktigemålen. Genom analysen uppmärksammas hur väl arbetet och utvecklingen i nämnder och bolag överensstämmer med ambitionerna i kommunfullmäktigemålen. Analysen visar att nämndernas målformuleringar sammantaget bidrar till att svara mot kommunfullmäktigemålet inom de flesta av kommunfullmäktiges nio målområden. (träffbildsanalysen redovisas i sin helhet i bilaga till ärendet *Delårsrapport 2019*).

Nio processgrupper som leds av stadskontoret med representanter från förvaltningarna har sammanställt nämndernas och bolagens analys av hur förväntad måluppfyllelse vid årets slut bedöms bidra till måluppfyllelse på kommunfullmäktigenivån. För år 2019 är det inget av kommunfullmäktiges elva mål som bedöms kunna uppfyllas fullt ut, med undantag för det finansiella målet. I delårsrapporten beskrivs bedömningen av måluppfyllelse för samtliga kommunfullmäktigemål. Nämndernas arbete med uppdragen som gavs i budget 2019 återrapporteras i särskild bilaga i samband med Malmö stads årsredovisning 2019.

Styrning ledning och utveckling med mål

Under 2019 beslutade kommunfullmäktige om en förändrad modell för styrning, ledning och utveckling med kommunfullmäktigemål (STK-2019-94). De förändringar som gjorts bygger på de senaste årens erfarenheter med tidigare struktur, ambition om en förflyttning mot mer tillitsbaserad styrning, Malmö stads nya organisation från 2017, arbetet med förändrad budget- och uppföljningsprocess (STK-2017-322) samt uppdraget att integrera Agenda 2030 i målstrukturen.

Några av de utmaningar avseende målstyrningen i sig som framgår av analysen av nämndernas och bolagens rapportering i delårsrapport 2019 kan sannolikt hanteras annorlunda i den förändrade modellen för styrning, ledning och utveckling med mål. Exempelvis har tidigare analyser tydligt visat att arbetet med bland annat jämställdhet bedöms vara mest framgångsrikt i de nämnder där det knyts till nämndens ordinarie verksamhet, ansvar och uppföljning. Detta ligger i linje med den förändrade målstyrningsmodellen där tvärspektoriella frågor inte utgör egna mål.

Likt tidigare är det en relativt liten del av uppföljningen som fokuserar på resultat och effekter. En anledning är sannolikt att tidshorisonten för att bedöma måluppfyllelse är relativt kort. I den förändrade modellen för målstyrningen ska måluppfyllelsen bedömas för mandatperioden, men med avstämningar mot önskat utfall två gånger per år.

Ytterligare delar som framgår av analysen är att det finns anledning för flera nämnder och bolag att inför årsbokslutet se över så att individbaserade indikatorer presenteras könsuppdelade och att eventuella skillnader har analyserats. Det är också av betydelse att det finns målvärden eftersom det annars blir svårt att avgöra huruvida det skett en förflyttning i riktning mot måluppfyllelse.

I den förändrade modellen är syftet att tidigt i planeringen göra en analys av huruvida nämnder och bolags gemensamma bidrag till ett kommunfullmäktigemål bidrar till måluppfyllelse. Idag analyseras inte detta förrän relativt sent på året vilket ger sämre förutsättningar för att justera.

Tillfälligt statsbidrag 2019

Malmö stad har erhållit 5 075 tkr i statsbidrag som kompensation för kostnader för ensamkommande i asylprocessen som fyller 18 år. Kostnaderna kan förväntas uppstå i två nämnder, arbetsmarknads- och socialnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Stadskontoret har inhämtat information från berörda förvaltningar att samma fördelning, 36 % för gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhet och 64 % för arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet, som nämnderna skrev om i sina delårsrapporter hösten 2018, fortfarande gäller. Förslaget är därför att statsbidraget fördelas med 1 852 tkr till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt 3 223 tkr till arbetsmarknads- och socialnämnden.

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör